

**CÔNG TÁC QUẢN LÝ GẮN VỚI RÈN LUYỆN SINH VIÊN
KHI CHUYỂN ĐỔI PHƯƠNG THỨC ĐÀO TẠO
TỪ HỌC CHẾ NIÊN CHẾ SANG HỌC CHẾ TÍN CHỈ**

Thượng tá ĐẶNG QUANG THU
Giảng viên Khoa Chính trị

1. Vài nét cơ bản về đặc điểm sinh viên Đại học Quốc gia Hà Nội, đặc điểm môn học Giáo dục quốc phòng-an ninh, đặc điểm quá trình chuyển đổi phương thức đào tạo tín chỉ tại Đại học Quốc gia Hà Nội

ĐHQGHN là trung tâm đào tạo chất lượng cao, đa ngành, đa lĩnh vực, với lưu lượng sinh viên tuyển sinh hàng năm có số lượng lớn hàng đầu trong các cơ sở đào tạo cả nước. Địa bàn cư trú, thành phần xuất thân, quốc tịch, dân tộc, tôn giáo; tập quán, văn hóa, truyền thống..., của các đối tượng sinh viên hết sức đa dạng, đan xen; với những thói quen, phương pháp tiếp cận đã được hình thành không đồng nhất, đa dạng; ý thức học tập, nhận thức hiểu biết phương thức đào tạo đại học không đồng đều. Tác động trực tiếp đến quá trình đào tạo, quản lý trong môi trường đào tạo yêu cầu chất lượng cao; đào tạo theo tín chỉ.

Môn học GDQP-AN là môn học trang bị nhận thức quan điểm đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước về nhiệm vụ quốc phòng, an ninh bảo vệ Tổ quốc; tư thế tác phong, kỷ luật, kỹ năng quân sự cho sinh viên. Là môn học chính khóa như các môn học khác nhưng lại có những yêu cầu mang tính đặc thù như tính kỷ luật, tư thế tác phong, sự kết hợp lý luận với thực tiễn, lý thuyết với thực hành; đặc biệt là yêu cầu nhận thức, chuyển hóa nhận thức cho sinh viên. Những yêu cầu mà theo đó, sinh viên không chỉ học tập nhằm hoàn thành nhiệm vụ đối với việc học tập tại trường, là cơ sở nhận thức giúp họ có kiến thức toàn diện phục vụ công tác sau này, mà đòi hỏi mỗi sinh viên với tư cách là những công dân có tri thức, chủ thể sáng tạo của đất nước cần được chuyển hóa nhận thức và hành vi đúng đắn, đóng góp tích cực, hiệu quả ngay cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong thực tiễn.

Nhiệm vụ chuyển đổi phương thức đào tạo theo tín chỉ đối với môn học GDQP-AN tại ĐHQGHN được Giám đốc ĐHQGHN chỉ đạo thực hiện từ năm 2008. Theo đó Trung tâm GDQP-AN, tổ chức thực hiện bắt đầu từ các đối tượng sinh viên K52 thuộc ĐHKHXH&NV và đến nay (11/2013) đã được phổ cập đối với mọi đối tượng sinh viên thuộc ĐHQGHN. Phương thức đào tạo theo tín chỉ bước đầu đã khẳng định tính ưu việt của nó trong việc bảo đảm cho mọi sinh viên có thể chủ động xây dựng kế hoạch đăng ký môn học phù hợp điều kiện hoàn cảnh, khả năng thích ứng của mình, cho phép tự định đoạt thời gian đào tạo theo hướng rút ngắn hoặc kéo dài theo nhu cầu của sinh viên. Vì thế, tạo được tính chủ động, kích thích

động cơ học tập của sinh viên; cũng là yếu tố tích cực giúp cho công tác quản lý, rèn luyện sinh viên có nhiều thuận lợi.

Tuy nhiên, phương thức đào tạo theo tín chỉ, là thử thách lớn đối với sinh viên; sự mới lạ hoàn toàn với sinh viên năm thứ nhất, khó khăn cho sinh viên năm thứ hai, ba ...bởi yêu cầu cao đối với quá trình phát huy tính năng động, tích cực, tự đào tạo của sinh viên. Trong khi các điều kiện về hạ tầng, bảo đảm cho quá trình dạy và học còn chưa đạt tính đồng bộ như tài liệu, giáo trình, học liệu, phương tiện phục vụ dạy, học, điều kiện cơ sở vật chất của các cơ sở đào tạo, hoàn cảnh khó khăn của gia đình sinh viên là những hạn chế quá lớn ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng đào tạo.

Những đặc điểm trên đều có tác động trực tiếp đến chất lượng quản lý và đào tạo đối với sinh viên trong các môn học nói chung và môn học GDQP-AN nói riêng.

2. Thực trạng công tác quản lý, rèn luyện sinh viên từ khi chuyển đổi phương thức đào tạo theo tín chỉ

- Kết quả đạt được:

Trong những năm qua Trung tâm GDQP-AN, ĐHQGHN đã quán triệt sâu sắc, chấp hành đầy đủ, chủ động tích cực trong thực hiện nghiêm túc chỉ đạo, hướng dẫn của Lãnh đạo, Ban Giám đốc, các cơ quan chức năng; phối hợp chặt chẽ, nhịp nhàng với các cơ sở đào tạo thuộc ĐHQGHN tiến hành đào tạo theo tín chỉ, hoàn thành 100% kế hoạch đào tạo được xác định cho các đối tượng theo yêu cầu đặt ra. Công tác quản lý rèn luyện sinh viên luôn được Lãnh đạo Trung tâm, các cơ quan chức năng, nhất là các khoa chuyên môn (khoa Chính trị, khoa Quân sự) trực tiếp giảng dạy quan tâm sâu sát, thường xuyên, hiệu quả, thiết thực.

Công tác quản lý sinh viên được tổ chức thực hiện chặt chẽ từ các khâu hướng dẫn, chỉ đạo, đăng ký, xét duyệt, lên danh sách, tổ chức lớp học, xây dựng kế hoạch đào tạo....của khối các cơ quan của Trung tâm; công tác triển khai thực hiện kế hoạch giảng dạy, quản lý trực tiếp của các khoa chuyên môn và qui trình kiểm tra, đánh giá kết quả... của sinh viên đã đảm bảo tính khách quan, chính xác, trung thực cho 100% sinh viên được đào tạo.

Việc rèn luyện sinh viên được cán bộ giảng viên các khoa chuyên môn phát huy tối đa sở trường kinh nghiệm, kỹ năng, tác phong quân sự kết hợp chặt chẽ, hiệu quả giữa việc truyền thụ kiến thức chuyên môn với rèn luyện kỷ luật, tư thế tác phong quân sự. Kết hợp các biện pháp giáo dục, công tác quản lý và các biện pháp rèn luyện đối với sinh viên.

Quá trình đào tạo là quá trình mỗi giảng viên thực hiện tổng hợp các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả chất lượng đào tạo theo yêu cầu mục tiêu đặt ra đi đôi với việc rèn luyện kỷ luật, nền nếp, kỹ năng cho sinh viên. Kết quả học tập, rèn

luyện trong những năm qua với 100% sinh viên không vi phạm kỷ luật, tạo được những chuyển biến tích cực cho nhận thức toàn diện của sinh viên là minh chứng hết sức thuyết phục.

- Tồn tại, hạn chế:

Với những khó khăn chi phối bởi đặc điểm của phương thức đào tạo theo tín chỉ chừng nào đó cho thấy chất lượng đào tạo chưa là thước đo hoàn bị nhất.

Công tác quản lý còn tồn tại bất cập, kể cả quản lý con người, chất lượng chính trị, phẩm chất, ý thức và chất lượng học tập của sinh viên.

- Kinh nghiệm:

Phải có sự phối kết hợp đồng bộ trong chỉ đạo, hướng dẫn, tổ chức thực hiện cả cơ quan và đơn vị

Xây dựng cơ chế hợp lý tạo hành lang pháp lý cho cán bộ, giảng viên thực hiện thống nhất trong mọi lúc, mọi nơi.

Không ngừng coi trọng bồi dưỡng, hướng dẫn, chỉ đạo phát huy vai trò đối với đội ngũ giảng viên, phát huy vai trò cán sự lớp

3. Giải pháp nâng cao chất lượng quản lý, rèn luyện sinh viên hiện nay và tại cơ sở Hòa Lạc

- Hiện nay: Tăng cường hơn nữa những kinh nghiệm đã được nêu ở trên, đi đôi với công tác nắm tình hình tư tưởng, hoàn cảnh sinh viên khó khăn, hoàn cảnh đặc biệt để kịp thời giải quyết tạo niềm tin, động viên sinh viên học tập, rèn luyện.

- Nếu tập trung tại cơ sở Hòa Lạc:

+ Cần xác định sớm và chính xác những đặc điểm của quá trình đào tạo với mô hình tập trung, xa thành phố với những điều kiện ăn ở, sinh hoạt, học tập, huấn luyện, rèn luyện hoàn toàn khác với hiện nay

+ Tổ chức nhiều cuộc hội thảo với các chuyên đề khác nhau liên quan đến quản lý, rèn luyện sinh viên với môi trường mới.

+ Tổ chức chu đáo chặt chẽ công tác phục vụ hậu cần, đời sống...và phải đi trước một bước.

+ Đồng bộ hóa kịp thời trang phục, tổ chức chỉ huy, quản lý, giảng dạy, rèn luyện cho sinh viên.